

## II ტურის დავალებები არაქართულენოვანი სკოლების X-XII კლასელთათვის

ოლიმპიადის შემდგომ ეტაპზე გადასასვლელად საჭიროა ორივე დავალების შესრულება.

თითოეული დავალების მაქსიმალური ქულაა 15. დავალებების შესასრულებლად გეძლევათ 3 საათი.

### დავალება N1

თარგმნეთ მშობლიურიდან ქართულ ენაზე:

#### İakobsonun hekayəsi

Sınıf yoldaşımın toyunda çoxdan görmədiyim müəllimlə rastlaşdım. İkimiz də çox sevindik, bir-birimizi ürəkdən salamladıq. Müəllim nə etdiyimlə, hansı peşə seçdiyimlə maraqlandı. Cavab verdim ki, onun kimi məndə təhsilə xidmət edirəm – məktəbdə müəllim işləyirəm. Hiss etdim ki, razı qaldı və bu seçimimdə nəyin təsir etdiyini soruşdu.

Cavab verdim: – Nə yox ki, kim? Məndən kimin təsir etdiyini soruşmalısınız. Bu siz idiniz!

– Bu necə? – müəllim təəccübləndi. Hətta məmun qaldığını anladım.

Və başladım:

– Əminəm ki, bu hekayəni xatırlayırsınız, amma yenə də xatırladacağam. O vaxt üçüncü sinifdə oxuyurdum. Sınıf yoldaşlarımdan birinə valideynləri qol saati aldılar. Belə bir saat xəyal edirdim. Elə istəyirdim ki, mənim də olaydı, cəsarət edib saati oğurladım. Uşaq kömək üçün sizə müraciət etdi. Sınıfı nəzərdən keçirdiniz və bunu edən şəxsdən əşyanı sahibinə qaytarmasını xahiş etdiniz. Bütün sinif qarşısında xəcalət çəkmək istəmirdim, ona görə də saati geri qaytarmadım. Sonra siz sinfin qapısını kilidlədiniz, bütün şagirdləri divarın yanında sırayla düzdüz və saati tapmaq üçün ciblərimizi bir-bir çevirməli olduğumuzu söylədiniz. Ancaq bu zaman gözlərimizi yummalıydıq! Hər şeyin bitdiyini düşünürdüm, davranışlarım üzə çıxacaq. Bundan sonra utancla valideynlərimin, sinif yoldaşlarımin və müəllimlərin gözlərimə necə baxacqdım? Bu hisslərdə idim ki, mənim sırım gəldi. Gözlərim yumulu saati cibimdən çıxarıb sizə uzatdım. Bütün həyatımın bitdiyini hiss etdim, amma siz heç nə demədən, başqa şagirdə yönəldiniz. Nəhayət, bu proses bitdikdən sonra yerinizə keçdiz və bizə dediz ki, indi hamı gözlərini açmağa bilər...

Heç bir şey demədən saati sakitcə sahibinə qaytardınız. Donub qaldım. Davranışım əlaqəli heç bir vaxt nəinki saatin sahibinə və ya valideynlərinə, hətta mənə də bir söz demədiniz. O gün siz mənim ləyaqətimi qurtardınız. O vaxt müəllimin hansı gücə sahib olduğunu, bir insanın həyatını yaxşılaşdırmağa doğru necə dəyişə biləcəyini hiss etdim.

Vaxt keçirdi, böyüyürdüm, amma bu hekayəni unuda bilmirdim. Minnətdarıydım və hər zaman çalışırdım ki, etibarınızı itirməyim. Məktəbi bitirəndə anladım ki, sizin kimi müəllim olmaq istəyirəm.

Məni gördükdə bu hekayəni xatırlamadınız mı?

Müəllim diqqətlə qulaq asdı, nəhayət gülümsəyib cavab verdi:

– Sənin olduğunu necə xatırlaya bilərəm. O vaxt mənim də gözlərim yumulu idi.

#### Рассказ Якобсона

На свадьбе одноклассника я встретил учителя, с которым давно не виделся. Мы оба обрадовались встрече, с особой теплотой поинтересовались делами друг друга. Учитель спросил, чем я занимаюсь, какую профессию выбрал. Я ответил, что так же как и он, служу в сфере образования – работаю учителем в школе. Было заметно, что он был доволен этим, и он спросил, что привело меня к этому выбору.

Я ответил:

– Не что, а кто. Правильнее будет спросить, кто повлиял на мой выбор. Это были вы!

– Каким образом? – удивился учитель, и я заметил, что ему было даже приятно это слышать.

И я начал рассказывать:

– Уверен, что вы не забыли тот случай, но я всё равно напомню его вам. Тогда я учился в третьем классе. Одному из одноклассников родители купили наручные часы, о которых я мечтал. Желание иметь такие часы было столь велико, что я посмел украсть их у товарища. Мальчик обратился к вам за помощью. Вы обвели нас всех

взглядом и сказали, что тому, кто взял часы, надо непременно вернуть. Я не хотел позориться перед всем классом, поэтому не признался в краже. Тогда вы заперли дверь, выстроили нас в ряд вдоль стены и велели вывернуть карманы. Но при этом мы все должны были закрыть глаза! «Всё кончено, – подумал я, – сейчас последует моё разоблачение. Как же после этого смотреть в глаза родителям, одноклассникам, учителю!» Я ужасно переживал. И вот настала моя очередь. С закрытыми глазами я вынул из кармана часы и протянул их вам. Мне показалось, что жизнь моя закончилась. Однако вы, не сказав ни слова, продолжали передвигаться до конца ряда. Обойдя всех учеников, вы вернулись на своё место и сказали, что мы можем открыть глаза.

Вы спокойно вернули часы владельцу, ничего при этом не сказав ему. Я был поражён. О моём проступке вы никогда ничего не сказали не только владельцу часов и его родителям, но даже мне. В тот день вы спасли мою честь. Тогда я осознал, какой силой владеет учитель, как он может направить жизнь человека в сторону добра.

Время шло, я вырослел, однако об этом инциденте никогда не забывал. Я был вам благодарен и постоянно старался заслужить ваше доверие. Когда окончил школу, понял, что хочу стать педагогом, таким, как вы. Неужели, увидев меня, вы не вспомнили тот случай?

Учитель внимательно слушал меня. Под конец он улыбнулся и сказал:

– Как же я мог вспомнить тебя в этой истории, когда я тоже был с закрытыми глазами.

## Յակոբսոնի պատմածը

Իմ դասարանցու հարսանիքին հանդիպեցի երկար ժամանակ չտեսած ուսուցչիս: Երկուսս էլ շատ ուրախացանք, ջերմորեն հարցուփորձ արեցինք միմյանց մասին: Ուսուցիչս հետաքրքրվեց, թե ինչով եմ զբաղված, ինչ մասնագիտություն եմ ընտրել: Պատասխանեցի, որ ես նույնպես իր նման ծառայում եմ կրթությանը, ուսուցիչ եմ աշխատում դպրոցում: Նկատեցի, որ դրանից գոհ մնաց և հարցրեց, ինչն է, արդյոք, ազդեցություն գործել այս ընտրությունը կատարելու ժամանակ: Պատասխանեցի՝ – ոչ թե ինչը, այլ ո՞վ: Պետք է հարցնեք, թե ո՞վ ազդեցություն գործեց: Այդ Դուք էիք:

– Այդ ինչպե՞ս: – Ջարմացավ ուսուցիչս: Նկատեցի, անգամ շոյվեց դրանից:

Եվ ես սկսեցի.

– Համոզված եմ, որ հիշում եք այս պատմությունը, բայց այնուամենայնիվ հիշեցնեմ: Այն ժամանակ ես սովորում էի երրորդ դասարանում: Իմ դասարանցիներից մեկի համար նրա ծնողները գնեցին ձեռքի ժամացույց: Այդպիսի ժամացույցի մասին ես երազում էի: Այնպես ուզում էի ես նույնպես ունենայի, որ համարձակվեցի և ժամացույցը գողացա: Երեխան օգնության համար Ձեզ դիմեց: Դուք նայեցիք դասարանին և խնդրեցիք, որ նա, ով դա արել է, վերադարձնի տիրոջը նրան պատկանող իրը: Ես չէի ուզում ամբողջ դասարանի առջև ամոթահար լինել, այդ պատճառով ժամացույցը չվերադարձրի: Այդ ժամանակ դուք դասասենյակի դուռը փակեցիք, բոլոր աշակերտներին պատի երկայնքով կանգնեցրիք և ասացիք, այն բանի համար, որպեսզի ժամացույցը գտնեք, ստիպված կլինեք մեկ առ մեկ շուռ տալ բոլորի գրպանները: Միայն թե այդ ժամանակ մենք պետք է աչքերը փակ ունենանք: Մտածեցի, որ ամեն ինչ վերջացավ, իմ արարքը բացահայտվում էր: Դրանից հետո ամոթից ինչպես պետք է նայեմ ծնողներին, դասարանցիներին և ուսուցչիս աչքերին: Այս ապրումների մեջ էի, երբ իմ հերթը հասավ: Աչքերս փակ գրպանիցս հանեցի ժամացույցը և մեկնեցի Ձեզ: Ձգացի, ինչպես ավարտվեց իմ ամբողջ կյանքը, բայց Դուք ոչինչ չասացիք, անցաք մյուս աշակերտի կողմը: Վերջում, երբ այս գործընթացն ավարտվեց, Ձեր տեղը վերադարձաք և ասացիք, որ այժմ բոլորը կարող են աչքերը բացել...

Ժամացույցը հանգիստ վերադարձրիք տիրոջը, բայց այնպես, որ ընդհանրապես ոչինչ չասացիք: Ապշած մնացի: Իմ արարքի մասին բառ անգամ երբեք չարտաբերեցիք ոչ միայն ժամացույցի տիրոջ կամ նրա ծնողների, այլև ինձ մոտ: Այդ օրը դուք իմ պատիվը փրկեցիք: Այդ ժամանակ զգացի, թե ինչ ուժ է ունեցել ուսուցիչը, ինչպես կարող է նա մարդկային կյանքը փոխել դեպի լավը:

Ժամանակն անցնում էր, ես մեծանում էի, սակայն այս պատմությունը չէի մոռանում: Երախտապարտ էի Ձեզ և միշտ ձգտում էի Ձեր վստահությունը երբեք չկորցնել: Երբ ավարտում էի դպրոցը, այն ժամանակ հասկացա, որ ես նույնպես ուզում եմ Ձեզ նման մանկավարժ դառնալ:

Մի՞ թե ինձ տեսնելուն պես չհիշեցիք այս պատմությունը:

Ուսուցիչն ուշադրությամբ լսում էր ինձ, վերջում ժպտաց և պատասխանեց.

– Ինչպես հիշեի, որ դա դու ես եղել: Այն ժամանակ հո՞ ես էլ աչքերս փակած ունեի:



